

**מד:**

**צב** ג מ"י פ"א מהל' טומאת צרעת הל' ד וע"ש בהשגות וצ"מ [ופ"ד מהל' מחוסרי כפרה הלכה ב]:

**צג** ד מ"י פ"ו מהל' מוירות הלכה יג:

תגלחת המוטאה כיצד.

[illegible][illegible]

שער שנכנסים בו מעזרת  
ונשים למחנה שכניה. ושער  
ההוא לפני ה' היינו שער ניקנר  
לחיות מחוסר כפורים שחיי  
אנחנו דטבול יום דמת ודשר  
לכן לא: אלמא מבילה דב  
אדעתיה דחמיר האי טבול  
בכריתא כיצד הוא

**וּמִגִּלְתָּהּ בְּשִׁבְעֵי יוֹיָבָא קִרְבָּנוּ בְּשִׁמְיָא.** דרכמיז כפרסה וגלגל (חל) רלשו ציום טהרתו ציום השביעי יגלחנו וציום השמיני יביא שמי תוריס וככס אלחס: **וְרָ"ל** מרפון מה בין זה למצורע. ששמעתי ממוך: **כפרסת** מנורע כגלגלת שניה והיא ציום [השביעי] יגלח את כל שערו וככס כגדיו כחסי: וטהר וציום [השמיני] יקח שני ככסיס וככסה אחת וגו' ששמעתי: ממך למרוע: א יגלח בשמיני יביא: קרבנו כחשיע: א"ל זה טהרתו תלויה צימיו אחת [הזיית] ג' ו' ומרוע טהרתו תלויה כגלגלת אף: א יט טבל ד' קרקל בטבל פעם אחת אחר יגלח וחס וחס הוי טבול ו' יגלגל: עד ח' נקרא טבול יוס ואינו מביא קרבנותיו אלף א"כ היה מעורב שמש שהרי הקפיד הכתוב שיעור מטומאת מרוע הצהאת קרבנותיו: [אס כן] אן ידרש לפרע קרבנות:

**קִיבֵּלָה מִיְּנִיה**. רבי טרפון מר' עקיבא נזיר.<sup>7</sup> שגילה בשמיני מצא קרבנותיו [בשמיני] או שלא: דתני חלף יצא בשמיני מביתא קרבנותיו בתשיעי. וקסי ליה להש"ס דנזיר נזיר מתניא והשתא מדרמיתא<sup>8</sup> בשלמא אי לא קבלה מיניה הוה מני ר"ט היא אלא אי ק"ד דקבלה לכ"ע לימי קרבנותיו בשמיני: **הָא** דא מב"ב בשביעי. הא דתני הלל דשמיני תכנול עד שמיני והאליס<sup>10</sup> ופסיד דחמאן שיצא נזיר

קרבנו בטרהה ובעדו<sup>11</sup> טבול יום לא יציא קרבנו גם אל ישלח  
קרבנו: **אמר אבי**. הוא דמאי<sup>12</sup> גבי צד מביי פסחא מוטרע  
גבי יטערא הזב מוזב וספר לו שבטע ימים וכבס גדליו ורמץ במים  
ימים וטרה וצוים השמיני יקח לו שמי מורים וזב לפני ה' אל פסח  
אחלה מועד ונתנם אל הכהן וכפר עליו הכהן וטרה וגו' אימתי הוא  
זבא כשעל מנעדו יום ועשה הערב שם: [1] **(ובת"כ)** מאחיי ק  
יכול יציב לו ביום שמיני<sup>13</sup> פ' שיוכל להמתין מלעזוב עד יום השמיני  
יציב וזב לפני ה' <sup>14</sup> כדל הוא זב אחל<sup>15</sup> טבל מנעדו יום ועשה הערב  
ששם ואל תמהה היכי פשיטא ליה לתנא דטבול יום אסור ליכנס  
למחנה לוי' דקאמר כ"ד נכנס אלא אם כן טבל מנעדו יום הלא  
טבול יום דמת מותר ליכנס במחנה לוי' וכן משמע<sup>16</sup> בסמוך דש  
לומר דמשמע ליה קרא היה זבא לפני ה' יום השמיני מכלל  
דקודם יום השמיני אסור ליכנס [7]:

**אֶלְמָא** קסבר טבול יום<sup>17</sup> בוב דמי. קן היו אלוהים חזרייהו דרב  
נתן ברבי השועאל אחרי שאנו רואין דס"ל לתנא טעבול  
יוס דלאסור<sup>18</sup> ליתנא במחנה ליה אף כי טבול יום דמת אסור מותרין  
מכלל דסבייהו ליה לתנא טעבול יום דוב כוז (דצפרק קמא)<sup>19</sup> לענין  
דאין שוחטין וזורקין עליו ואם המהין וטבול<sup>20</sup> עד יום השמיני לא<sup>21</sup> יוכל  
לשלוט קרבנות דאין<sup>22</sup> שוחטין וזורקין עליו דהכי איתא בפי' שני דכריתות  
(דף ג.) "למ"ד טבול יום דוב כוז דמי אין שוחטין וזורקין עליו ואם  
שחטתו שבעה<sup>23</sup> לרקק טבול יום כוז האין דטומאה יואלא עליו ומצוי  
לפילו בשביל שני ראיות שאני מוחרס כפרויל דלאסור ליתנא במחנה  
לוהי: **וְאִמְרִינָא** דהו אנה אלא מעתה. כלומר לפי מה שסתמו  
דבריהן ולא פירשו מהיכל מוכיח המנה טעבול יום דוב אסור  
ליכנא במחנה ליה ואם סוברים שמויח (מדכתיב) וזא ביום  
השמיני מכלל דאם טבול (בשמיני) הואיל ואסור טבול יום אסור  
ליכנא: דכתיב<sup>24</sup> פשרת נשא גבי מזיר טמא וגילת ראשו ביום  
טוהרתו ביום השביעי יגלחמו וציוס השמיני ציח שמי מוריס או  
ששני בני יוה אל הכהן פתח אהל מועד וגו' והציח כבש בן שנמו  
לנאסם וגו' הי"נ איתמי הוא מציח כשטבול ועשה הערב שמש:

[illegible]

# שלשה מינין פרק ששי נזיר

**מִתְנִי'** חגגתם טומאה יליד היה מזה בשלישי ובשביעי. ואח"כ יהיה טובל עקב חובה על המזה מי חטאת כדמפרש זהו קרא בואת חוקת התורה<sup>א</sup> שלאחר הזאה טעוין טבילה והיה מגלה בו ביום השביעי<sup>ב</sup> דכתיב ציהי<sup>ג</sup> ויגלה ראשו ביום טהרתו ביום השביעי

יגלחנו וזכום השמיני יצא שמי תורס:  
 וזם יגלה בשמיני מציא קרננותיו זו  
 וזם (א) השמיני עצמנו: אמר לו רבי  
 טרפון מה יצא זה לאמור: שחקן כן  
 שנינו במדע: (א) שחקן הוא מגלח  
 שניה בשביעי כדמפרש היה קרא  
 (ויקרא ד) ויגלה את כל שערו ורחק  
 במים וטהר וישב מחוק לאחלו שבע  
 ימים וזכום השביעי יגלה את כל שערו  
 ומציא קרננותיו בשמיני בת"כ"א ואם  
 יגלה בשמיני מציא קרננותיו  
 (א) בשמיני: אמר לו אין ציניהו כלום  
 לענין הדעת קרבן: אלא שם.  
 הנזיר טהרתו תליה צימיו בשביעי  
 כיון שחשו ופעל היו טהור כדמצי  
 ויגלה ראשו זכום טהרתו דמשמע  
 שער הוא טהור ועומד כשהוא זכום  
 ואפילו אם אינו מגלח זו דיוס:  
 ולאמור טהרתו תליה בשבועה.  
 ואם טבל קודם שמגלה עדיין זכום  
 טהור עד שמגלה דכדיכ והיה זכום  
 השביעי יגלה את כל שערו והדר  
 ורחק את צפרו במים וטהר: ועזר  
 אינו מציא קרננותיו אלא א"כ היה  
 מעורב שם. שטובל בשביעי ומציא  
 קרננותיו בשמיני וכן אם לא טבל

בשביעי עד לשמיני אינו יכול להביא קרבנותיו זו ביום עד התשיעי.  
אבל מזורע המגלה וטובל ביום שמיני שלו יכול להביא קרבנותיו  
זו ביום ואינו צריך הערב שמש של יום ראשון וטובל וטובל שמש  
ביום ראשון וטובל שמש של יום ראשון להביא קרבנותיו זה וטובל:  
גמ' קיבלה מנייה. רבי טרפון שאם גילה מור בשמיני שחיל  
להביא קרבנותיו זו ביום א ואינו צריך הערב שמש [שמיני עזמון]  
ואינו צריך להמתין עד התשיעי: ט"ז דמי הלל גילה מור בשמיני  
מנייה קרבנותיו בשביעי. וט"ז לא קיבלה מנייה: אמר רבא.  
לעולם קיבלה והא דאמרת אם איתא דקיבלה מנייה לייתי בשמיני לא  
קשאי דמי אמר לא גילה בשמיני מנייה קרבנותיו בשמיני: ד' דטבל  
בשביעי. שהיה לו הערב שמש והא דמיני הלל מנייה קרבנותיו  
בשמיני כן לא טבל בשביעי עד שמיני ור"ע לטעמיה דאמר

נזיר אינו מציא קרבנותיו אלל במעורב שמש. ואיכל דמפרשי אליבא דר"ע במתני' דמזרע שבילה בשמיני אינו מציא קרבנותיו עד בחשישיי שמיני מציא אלל במעורב שמש בחשישיי וששששתא א"ר אבהידיא לפני ה' בת"כ"ו דלס גילח בשמיני מציא קרבנותיו א"ר אבהידיא נמי א"ר יליי טרפון להתם מה בין ה' לנזיר: אמר אבוי אשכחתינהו להנדיה דרב נון ר' הושעיא דיתבי וקאמרי ובל לפני ה' וגו' בנזן שטבל ועשה הערב שמש. (א) מדכתיב וכי יטוהר הזב ומצוה וספר לו שבעת ימים וכתיב במתריה וציום השמיני יצא שמי ומזרים או שני בני יונה ובל לפני ה' אל פתח אהל מועד ונתנם ובל הכהן למשח אשהו ואל בל לפני ה' להביא בראשיתא' השמיני ובל לפני ה' מנחשע ארמאי חייב בגיטול הבאחן והיינו דא"ר אבהידיא דהיינו לאחר שטבל והעריב שמשו. אלאמל דכי עשה הערב שמש

אין דמות ליכטן לערען לא עשה הערב שמש לא ה' אלהים  
 עולם עולם יום של זכ כוז דמי. דרי היכי דוז אסור ליכטן במחנה  
 לילה דיינו עולם הכי נמוך יום של אלה מעשה בני יורי.  
 דלכתיב וגלה <sup>11</sup> את ראש ציון טהרת ציון השביעי יגלחנו וכמי  
 תפריה וציון השמיני יצא שתי מורים וגו' ינמא נמי הכי אימתי  
 הוא בא בזמן שטבל והעריב שמשו אזל מקמי ה' לא:  
 מכדי

וַיֵּשֶׁב אִם לֹא גִיְתָה. 7. ז"ל דְּנוּיָר. 8. ז"ל מֵאן מִנְהָ. 9. ז"ל מִיִּירִי שֶׁהִמְחִין. 10. ז"ל הַדּוֹחָלִי.  
הַמְחִינָא וְכֹל לִפְנֵי ה' וְגו'. גְּבִי זֶכְרֵי. 13. מִיִּתָּה שְׁמִינִי מִמְּחָק. 14. גִּירָתָה כָּל הַרְשָׁאוֹנִים וְכֹל לִפְנֵי  
15. ז"ל אֵלֶּה אִם כֵּן. 16. ז"ל וְכֹן אִימָה. 17. ז"ל שְׁבוֹל יוֹם דְּזֶכְרֵי כֹזֵב. 18. ז"ל אֲשׁוּר. 19.  
21. ז"ל דִּלְהָ. 22. ז"ל אֶחָד. 23. ז"ל שְׂרָא. 24. ז"ל גְּבִי מִירֵי דֵּס

ד.הא. קרא נמי מזוהו דדרשנין מקצת וזבו דהיינו זב בעל ב' ראיות: ואמינא להון אמא א

(ח) [כריתות י, ב], (צ) [ז"ל יצא שתי תורים וגו', ג] [במדבר יט, ד] [שם ו, ה] [מצורע פרשה ב, ו]

1. וביום השמיני יקח לו  
שתי תרים או שני בני  
יונה וקא לפני יי אל פתח  
אהל מועד ונתנם אל  
הבֹּהֶן:  
2. וביום השמיני יבא  
שתי תרים או שני בני  
יונה אל הבֹּהֶן אל פתח  
אהל מועד: במדבר ו י

א] זו ביום: ב] דשביעי  
שלו: ג] קרבותיו זו ביום  
בשמיני עלמו ואיטו כו':  
ד] והוא דטבל: ה] וה"ק  
עשה הערב שמש אין לא  
עשה הערב שמש לא הס"ד:

(6) "ש"י"י תגלתה וכו' וכו'  
היינו בשבועה וכו' וכו'  
מוריס וכבש ואש  
(7) (א): "ו'י וחס גילת  
וכו' ב' יוים ביום  
השמיני" (א) "ח"ה אלר ל'  
כו' שונו מצורע בת"י  
שקף וכו' בתגלתה וכו'  
שמבלה כשעני ממונס  
וכו' שגנס וכו' וכו' וכו'  
ביום השניע גילת וכו'  
קרינויו ששמיני  
גילה בשמיני כ"ל:  
(8) "ח"ה מלר כ"ה ד"ח"  
(ט) כ"ה נעטל וכו'  
במורכ שמש דשמיני  
ושפסח: (9) "ח"ה מלר  
אזי וכו' תגרס שמי'  
דבחי וכו' ויויס השמיני:  
(10) "ח"ה אלר וכו' וגילת  
לשו כ"ל ויפסח חת  
מחק:

א] תוב' ד"ה א"ל ר"ט  
וכו' שמעתי ממך למדוע  
שגלה כל'ל: [ב] בא"ד  
בהבאח קרבנותיו א"כ  
נמחק מיבא א"כ וי"צ אחר  
קך ויך. א"מ: [ג] ריב  
ובת"כ נמלחי קך. ריב  
ובת"כ נמחק וי"צ ובספרי.  
א"מ: [ד] בא"ד מכלל  
קדוש יום השמיני אסור  
ליכנס. ע"י א"מ  
דעשה מכל אלה דיבור  
אחד:

1. תיבות ששמעתי ממך
2. נמחק. 3. ו"ל וכיבס את בגדיו ורחץ את בשרו במים.
3. 4. ו"ל ושמעתי. 5. ו"ל דלף.
6. תיבות
- הוי טבול יום לגלח נמחק.



**מה:**

תורה אור השלם  
1. והקריב אתה הבקור  
והעמדה לפני יי  
במדבר ה טז  
2. וגלח הנזיר פתח אהל  
מועד את ראש נזרו  
ולקח את שער ראש  
נזרו ונתן על האש אשר  
תחת זבח השלמים:  
במדבר ו יח

1. גדל"ל אף כי. 2. ז"ל לא
- א"כ הרי זה. 3. ז"ל לא
- תעלה במעלות. 4. ז"ל בזמן
- שהוא פתוח. 5. ז"ל ומשמע
- ליה טעמא דקרא. 6. ז"ל
- אהל מועד ממש. 7. ז"ל
- חטאת העוף שלו. שלא כו'. 8.
- ז"ל חטאת ואש יא
- מאי טעמא אמר קרא כו'. 9.
- ז"ל וזה לתחת. 10. ז"ל

שמפרש בקרא.

וּשְׁקוֹר"ד [וּשְׁקוֹר"ד].  
לא מבושל כראוי.

שְׂמָא יִתְגַּדֵּל בַּהּ פְּרָחִי  
כְּהוֹנֵה. וְיִסּוּ רֹדְפִים  
אֲחֵרֵיהּ כֹּל יְמֵיהּ. פְּרָחִי  
כִּסּוּנֵה נֶקֶט עַל שֵׁם אֲשֶׁר  
מִסְמָר צְבוּרֵה יוֹתֵר מֵאֲחֵר  
הַיָּסֵם (רַמְבַּם ח.י). זָבַח  
לְדְרוֹת אֵת הַחַטָּאת  
דְּאִשָּׁם. גִּבִּי מִזֵּד וּלְקַח אֶת  
שֹׁמֵר רֶשֶׁת מִזֵּד וְעַתָּה עַל הַשֵּׁם  
אֲשֶׁר חָתַם זָבַח אֶת הַשְּׁלֵמִים.  
אֵין לֵאלֹה אֶחָד וְאֶחָד וְאֶחָד  
מִתְחַתֵּם עוֹד לֹא מִתְחַתֵּם וְאִשָּׁם  
מִמֵּין מִ"ל זָבַח (מִנְחוֹת צ.א.).

אמתני' דמס' מדות דקתי  
 שהיה מנזח בלשכת  
 נזירים: ואינה כוחלת  
 ופוקסת שהיה עומדת  
 כדאמר בסוטה  
 שהיה קשור חבל המציץ  
 למעלה ממדיה: ואח"כ  
 נוצל את הרובע סימא  
 בביתא הוה: מוכחי דהא  
 מתחית דזבא קדש  
 תחת דור השמים  
 היה מן הזבח דהיינו  
 רוב הזבח עצמו  
 א"א לפרש כל מן  
 שהוא ראוי לאכילה: מאי  
 זבח השמים לשם תרתי  
 כדמסקן זבח דרש"מ  
 תחת השמים יתן מן

אינו צריך למדרש מסבירא אלא מק"י  
ובספירי אין הניכסא ר' יאשיה אומר  
כל זה מדברי ת"ק והכי איתא  
ההתם או אלא פתח אהל מועד  
ממש אמרת אי"כ דרך בזיון או אינו  
אאלא ממש כלומר דאי לא הויתא מסבירא  
הפסוק ממשמעו דהי הוא אומר לא  
תעלה ק"י לדבר בזיון:

וגילח (את) הנייר פתח אהל  
מועד בזמן שהוא פתוח.

בסוטה (דף 21:) היו קושרין חבל  
המזרי כו': ומשלה תחת הדוד.  
שהשלמים נז: אם גילה במדינה.  
שיש לו רשות לגלה במקום שירצה  
ואף על גב דכתיב אל פתח אהל  
מועד לאו פתח אהל מועד קאמר  
כדדרשין בגמ':

וירושלים: **אבל** תנצחת שוממה לא היה משלח תחת הדרוד. דוד על  
אשכס מיר טמא וחסות העוף של תלה הכתוב נמית שער חסמ  
הדוד אלא נטבור: **רבי מאיר** אומר [חכמ משלחין תחת הדרוד].  
בין מיר טבור [ז] כדמיה ובין מיר טמא [דמקדש]: חוק מן הטמא  
שגמיה גמא' אמרין מפני ששערו נקבר וכן שלחי תמורה. דמר  
אבל קשה מנל דנקבר ליע: **נזיר** שער ראשו. וכן  
בבביתא ודא נוטל מן הרוטב כדמפרש ואזיל: **מנול** אמר קרא  
תחת זבח השלמים מובחו יחא תחתיו. מימורא דזבח דרשין הכי  
תחת השלמים ימ מנזח: [נטאתן] ואשכס אמר קרל זבח לרבות  
טמאות ואשמות: **א"כ** לימא קרא שמיים וזבח מאי זבו  
**מפני** ששערו נקבר. לא תפרש מנל: **כאן** ובאן: כדמקדש  
הניזר לשתות בלין. לבלויה נראה דלאי זבח כ"א כ"א

(ד) כיוון

## שלשה מינין פרק ששי נזיר

שְׁמָא יִתְגַּדּוּ בֵּה פִּרְחֵי כְּהוֹנֵה אִמֵּר לוֹ

לדברייך סוטה תוכיח דכתיב בה' יוהעמידה  
לפני ה' ולא חיישינן<sup>6</sup> שמא יתגרו בה פרחי  
כהונה אמר להן זו כוחלת ופוקסת זו אינה  
כוחלת ופוקסת: **מתני'** היה נוטל שער ראש  
נזורו ומשלח תחת הדוד ואם גילה במדינה לא  
ביה משלח תחת הדוד כמה דברים אמורים  
בתגלחת הטהרה אבל בתגלחת הטומאה  
לא היה משלח תחת הדוד ר"מ ואמר הכל  
משלחין תחת הדוד חוץ מן הטמא שבמדינה  
בלבד: **גמ'** <sup>א</sup> נוטל שער ראש נזורו ת"ר  
י"א ח"כ <sup>ב</sup> נוטל את הרוטב ונותן על שער ראש  
נזורו ומשלח תחת הדוד של שלמים ואם  
שילח תחת הדוד של חטאת ואשם יצא אשם  
בניזור [טהור] מי איכא אמר רבא ה"ק ואם  
ניזר טמא משלח תחת הדוד של אשם יצא  
מנה"מ אמר רבא אמר קרא <sup>א</sup> אשר תחת  
זבח השלמים מזבחו יהא תחתיו ואם שילח  
תחת הדוד של חטאת <sup>ב</sup> יצא מ"מ אמר קרא  
<sup>ג</sup> זבח לרבות את החטאת ואשם והא  
אפיקתיה להאי זבח מרוטב א"כ לימא קרא  
מרוטב השלמים מאי זבח ש"מ לרבות  
חטאת ואשם ואימא כולה לחטאת ואשם  
הוא דאתא א"כ לימא שלמים וזבח מאי  
זבח השלמים שמע מינה תרתי תנו רבנן  
<sup>ד</sup> הכל היו משלחין תחת הדוד חוץ מטמא  
שגילה במדינה מפני ששערו נקבר דברי  
רבי מאיר רבי יהודה אומר יטהורוים כן  
ובאן היו משלחין טמאים כאן ובאן לא היו  
משלחין וחכ"א הכל לא היו משלחין תחת  
הדוד חוץ מן טהור שבמקדש מפני שנעשה  
כמצותו: **מתני'** <sup>א</sup> היה מבשל את השלמים  
או <sup>ב</sup> שולקן הכהן ינוטל את הזרוע בשלה מן  
האיל <sup>ג</sup> וחלה מצה אחת מן הסל ורקיק מצה  
אחת ונותן על כפי הניזר ומניפן ואחר כך  
הותר הניזר לשתות יין ולהטמא למתים  
רבי

וְשִׁלְמִים. מְדַמְקֵן זֶכֶד לְמַדְרַשׁ תַּחַת הַשְּׁלֵמִים יִהְיֶה מִן הַזֶּכֶד:  
מִמְדִּינָה: אָן שׁוֹרְקֵן. בִּישׁוּל ה' יוֹמֵר [מִדְּלִין]: וְאִחָב הוֹתֵר  
מִמֵּר בְּגַ' דְּאֶסְקֹר לְשִׁמּוֹת יוֹן עַד אַחֵר כָּל הַמַּעֲשִׂים שֶׁמִּפְרָשׁ:<sup>10</sup>  
ב. כְּדִרְשִׁינן בְּגַ' אַחֵר מַעֲשֵׂה יְחִידִי:

אחר

(א) (סוטה ח.א, ב) גי' א"מ  
וואס, (ג) (נמחות זא: גס  
בזחים לו.א, ד) (תוספתא  
פ"ד ע"ש, ה) (עי' תוספת  
פסחים לט: ד"ה לא שלוקין  
וכו' ותוס' זבחים ז: ד"ה  
לזוין, ו) (מכאן עד ד"ה  
אינה כוחלת שייך לע"א,  
ז) (ז"ל בצעיר, ח) שייך לדק  
מו.

[illegible]

(א) גמ' היה נוטל שער  
ראש וכו' אפיקתיה להאי  
זנח לררוב א"כ: (ב) שם  
במשנה מן האיל וחלת  
מזה אחת מן הסל:  
(ג) רש"י ד"ה או שולקן  
שאני מבושל יפה נ"ב  
מחמת שהוא מבושל יותר  
מדאי ועיין צפרש"י בנדרים  
ריש דף מ"ט:

**רַנְשׁוּרִי**  
**א** תרד"ה וגלה וכו' אלף  
 בזמן פסח. מיצת פסח  
 נמחק וי"צ פסח: **ב** **ו**  
 וגל וכו' אלף מגלה. מיצות  
 אלף פגלה פסח וי"צ אינה  
 מגלחת פסח אוהל מועד  
 ממש אי"צ ה"ה במדינה  
 כנ"ל: **ג** **ד** ר"ה לא וכו'  
 לא היה מגלה. מיצת מגלה  
 נמחק וי"צ משלח: **ד** **ה** ר"ה  
 ר"מ וכו' צין מיר טסור  
 במדש או במדינה כנ"ל:  
**ה** **ו** ר"ה או שולקן בשול  
 ויותר מדל. מיצות יוחר  
 מדל נמחק. וי"צ יחר  
 ומרשה לנעשו אי"צ:

## מסורת הש"ס

(א) [לעיל יד: וש"נ],  
(ב) מנחות יט, ג [ויקרא יז],  
(ד) ש"ל התגלח,

## תורה אור השלם

1. והניף אותם הבכה  
התנופה לפניי קדש הוא  
לכבן על חזה התנופה  
ועל שוק התרומה ואחר  
ישתה הקזיר יין;  
במדבר ו כ  
2. ולקח הבכה את הזרע  
בשלח מן האיל וחת  
מצה אחת מן הסל  
ורקיק מצה אחד והטן  
על כפי הקזיר אחר  
התגלחו את נור;

במדבר ו יט

## הגהות מהר"ב

## רנשבורג

[illegible]

הש"ס ומי לא מעבד. א"מ  
כדמשי התם בקומיין אלל  
והתקן מזיר כל"ל א"מ: [ש]

## שלשה מינין פרק ששי נזיר

**אָר מַעֲשִׂים נוֹגֵן:** אַחַר קִרְבֵּן וְאַחַר תְּחִלָּתוֹ (6) אֲוֹתֵיהֶם מַעֲבֵבֵם  
 ר' אֱלִיעֶזֶר: וְהִנֵּה אַחֵר מַעֲשֵׂה יִיחִי. אַחֵר קִרְבֵּן וְאָף עַל גִּבּוֹ  
 שֶׁלֹּא הָלַח גִּילּוֹם עֵינָיו מִדְּמֵיו דְּרַבְנִי וְגַם עַל כִּפִּי הַנּוֹר אַחֵר הַתְּגַלְחוֹ  
 וְאֵימָא דְּרַבִּי אֲדִיכָא סְרוּיָיו.

רבי שמעון אומר כיון שגזרק עליו אחד מן  
הדמים הותר הגזיר לשחות ביין ולהיטמא  
למיתים: גמ' ת"ר ואחר ישתה הגזיר יין  
אחר המעשים כולן <sup>6</sup>דברי רבי אליעזר  
וחכמים אומרים "אחר מעשה יחיד מאי  
מעמיירו דרבנן כתיב הכא ואחר ישתה  
הגזיר יין וכתיב התם <sup>2</sup>אחר התגלחו ואחר  
גזרו מה התם אחר מעשה יחיד אף כאן  
אחר מעשה יחיד אימא עד דאיכא תרווייהו  
אי הכי גז' ש' למה לי: <sup>7</sup>אמר רב תנופה בגזיר  
מעכבת אליבא דמאן אלימא אליבא דרבנן  
תגלחת אמרי רבנן לא מעכבא <sup>2</sup>תנופה  
פשיטא האמר ר"א אחר מעשים כולם מהו  
י מצוה היא הכא נמי לא תעכב קמ"ל  
ומי

ותיפוק ליה מגזירה שוה לאחר אחר אלא [ר"א] היא ש"מ דתנופה מודה ששער דא"י<sup>5</sup> מערב. ותפרש דכוון להשוות יס לו לאין לו לומר שמגלח מעצבת וע"כ בא להשוות אין לו ליש לו לומר כסם שיש לו שער יעביר

לג'ס לו לומר שזקוק להניף על ורועו כשאין לו כפי' ואידי דידע לנב' אומרים איז להעביר מער ובי' אומרים צריך להעביר מער. ה"ל מאן ויעיל כלום ולר"א דלמח גנחלת מעכבט איסר' לעולם אין ולרבנן לתמורט העשברים מער לר"א חיי העברת מער במקום גנחלת להעביר בין י' לו שער בין שאין לו להשוות י' לו לאין לו בין לר"א בין לרבנן י' לו שער לנב' לענין מה [באן] להשוות י' לו<sup>17</sup> ע"כ להא' [בין] לו שער ור"א ה"ל כהנא<sup>18</sup> אין לו ולהקיקו מנופה על ורועו וזה דש"ל<sup>16</sup> י' לו שער אמרו דבר אחד: **אין לו ביה דרבה**. מתנורע אין לו ביהרה עולגתיה דאף<sup>19</sup> כי לא פירושו הש"ס אמת הוא כר"א<sup>18</sup> 1: מהו דמיא כיון לענין<sup>20</sup> לרבנן: והנני ואת מרת המיר בין י' לו [כפיסין] בין אין לו. והלא י' לעילא בילה מעכבט [גנחלת] מנופה מעכבט ואיסר' לר"א מיפוק ליה מאחמחמא דנב' אומרים מעכבט גדליה<sup>21</sup> ואלהא את מרת: ואלהא את דמתיא בין י' לו<sup>27</sup> בין אין לו שער בין שאין לו להשוות י' לו לומר שיש לו ורועו על ורועו<sup>22</sup> ויש לתמונה מחזיקיה דמיר מוטרט דנב'ו הכי היה יכול להשוות לנב'ו

**וּפְלִיגָא** דרבי פדת. דאמר<sup>35</sup> רבינא דנזיר ממורת לבי"ש יש לו תקן  
 [ב]ר' אבינא ותיירוצא הוא והכי פירושן והתני' בין יש לו ש

וה' בצרייתא הכי כסם דבש'ש לו שיער להעביס<sup>38</sup> או לאמלו<sup>39</sup> ולמלו<sup>40</sup> או לעבד ה"ג צריך צרייתא כסם ש"ה לו כפיס מניף למלו<sup>41</sup> כן ודודאי צריך ואין לו תקנה<sup>42</sup> [ויסת<sup>43</sup> לז"ה והכי קמס כסם שאזן לו שיער ודא כסם דלנו<sup>44</sup> לומר כי יצוי וקטושי<sup>45</sup> וז' אס כן גס] ודא<sup>46</sup> לדברא קמס<sup>47</sup> שגממיה תורה וחוקה לעבד<sup>48</sup> קס"ד תרתי בעינן והרי מ"ז דמתאמקוס<sup>49</sup> שגממיה חוקה דמי<sup>50</sup> ארץ שמעתא נוקמ<sup>51</sup> לה כ"ה משום דכמי<sup>52</sup> אחרת דרבי אליעזר וז' מפרש בגמ' דמיכין כן עשה וי' אין ז' לרצנן דרבי אליעזר וז' מפרש משמע<sup>53</sup> וז' אחי קסא מעכבין דמתא [ונגדוה<sup>54</sup> דסוגיא דמתא כלש' וז' ופריך דא' אליצ' דר"ה פשיטא וז' אליצ' דר"ה מעכבת לשמותי<sup>55</sup> ארץ] וז' לרצנן<sup>56</sup> קסא<sup>57</sup> דתגלות מ"מ מעכבת השלמים לרצנן<sup>58</sup> וז' אמת מורכ דין לו כפיס פירוש וז' מורת מעכב<sup>59</sup> וז' אמת ההבטח<sup>60</sup> [ארץ] וז' מעכב<sup>61</sup> דהי' דא' מעכב<sup>62</sup> לשמותי<sup>63</sup> מ"מ מעכב<sup>64</sup> א' אין לו<sup>65</sup> וז' תרעה לומר<sup>66</sup> [דלשון] מורה מעכבת מתא מ"ז דמתאקנה אלמא לז"ה דממורט<sup>67</sup> לא מעכב<sup>68</sup> [א' מגליה כחוב מקמי<sup>69</sup> מל

2] ב"ד א"פ מי וכו' מלשמות היין לרבען קשה. חציבת קשה נמחק וז"ב ק"ו א"מ: [ק] ב"ד או  
 ימות בסומכין אצל נמחקו י"ב דסומך אכן א"מ: [ד] ב"ד הי נמי מלפני לומר דמשום חזרת וכו'  
 ו"ד אלמא לביה וכו' מגילת כחוד מקמי. חציבות מגילת כחוד מקמי נמחק וז"ב ומשמי צריך ואין  
 הקנה א"כ להך לישנא בתרא מוקמי כלל א"מ ועו"ש היטב הפירוש:

## הגהות התוס'

[illegible]

**מזו.**

קז א ב מי' פ"ח מהל'  
מירות הל' ה וע"ש  
צכ"מ:

## נוסחת הריב"ז

[ח] דתגלחת: צ רצח:  
[ג] תעכב:

## הגהות הב"ח

(א) רש"י ד"ה אחר וכו'  
דתגלחת מעכבת:

## מוסף רע"י

תנופה בנזיר מעכבת.  
דכתיב ונתן על כפי הנזיר  
לעבד משום דכתיב תורת,  
ואע"ג דלא מעכבא בעלמא  
כדאמרין בשמעתא קמייתא  
דמס' יומא (ה), שאם עשאה  
נתנופה שירי מזה מעלה  
עליו הכתוב כאילו לא כיפר  
וכיפר (מנחות יט.).

פי' הרא"ש

פקדוֹתֵינוּ [שִׁירָתוֹ] בְּיָדֵינוּ  
 בָּנָם אַחֵר מַעֲשֵׂה יְחִידִי:  
**מַעֲשֵׂה פָסוּל** בְּכָל מַסָּפֵם  
 וְדָוָם אֶל יִצְחָק אֶל שִׁשְׁתָּם  
 וְהָיָה פְּסוּלָה הַלְלוּ  
 וְנִסְתַּח הַחֹבֶה בְּהוֹלֵל  
 כִּנְלָתוֹ מִלְּחָמוֹ  
 יִחְדְּרוּ לִיטִים אֲמִירִים  
 בְּנֵי עַלְמֵי קִי אֵלֶיזֶדוּ  
 וְלֹרְבָנִן וְלֹרְבָנִן  
 חֹבְרֵי אֶל דִּי כִרְוִין  
 צִדְרִין לִסְחָר עַד שִׁינֹד  
 וְהַקְרָבָה שֶׁאֵר  
 חֲבֻבָּא אֶל אֲבִיהֶוּ  
 נִתְלַחֵת חֲשִׁבְתִּין  
 אֶל הַקְרִיבִים קֹדֶם וְנִסְמֵן  
 לִיחָל: לִיחָל: לִיחָל:  
**חֲתָמָא**, לִיחָל: מִשְׁמַת  
 שְׁאֵינָה צִיכִיָּה הוּא דְהִינִי  
 פְּסוּל עַל חֹבֶה מַעֲשֵׂה  
 מִשְׁמַת שְׁחָטָא לִיחָל עַל חֹבֶה  
 פְּסוּלָה אֶל חֹבֶה דְּבִיעִי  
 מִשְׁמַת לִיחָל עַל חֹבֶה דְּבִיעִי  
 שְׁחָטָא לִיחָל עַל חֹבֶה  
 וְרֹבֵנִן קֹטֵם נָמִי עַל חֲתָמָא  
 עַל חֹבֶה עַל שְׁחָטָא  
 עַל שְׁלֵשֵׁן בְּכָל מִלְּחָמָתוֹ  
 פְּסוּלָה הִדְרָא לִיחָל עַל חֹבֶה  
 עַל חֹבֶה שְׁלֵמִי לִיחָל  
 עַל חֹבֶה שְׁלֵמִי לִיחָל מִכְּנֵלָה  
 עַל חֹבֶה וְשְׁלֵמִי נִדְבָהוּ  
 שְׁחָטָא כְּדָא עַל חֹבֶה  
 שְׁחָטָא כְּדָא: אֶל חֹבֶה  
 עַל שְׁלֵשֵׁן אֲחֵר עַל חֹבֶה  
 שְׁלֵשֵׁן מִכְּנָא: אֶל מִתֵּם  
 גִּשְׁוֹ וְהֹאֲחֵרִים פְּסוּלִים  
 חֲשִׁבָה שְׁחָטָא בְּדֵי הַכֵּל  
 אִתִּי: אִתִּי מַעֲשֵׂה יְחִידִי  
 אֲמִירֵי אֶל כִּי דְהִינִי:  
 מִלֵּךְ אִתִּי אִתִּי מַעֲשֵׂה יְחִידִי  
 אִתִּי לִיחָל דְּרַכִּינִי  
 קְבִירָא: וְאִתִּי עַל רִאשָׁא  
 תְּחִיבִיוּ קְרֻבְנוֹת וְרִאשָׁא  
 דְּהִינִי אֲחֵרֵי תְּחִיבִיוּ  
 דְּהִינִי אֲחֵרֵי תְּחִיבִיוּ  
 אֶל כִּי עֲבֹדֶת הַקְרִיבְנוֹת:  
 אֶל כִּי עֲבֹדֶת אֲחֵרֵי אִתִּי  
 וְרִשְׁתָּא אֲחֵרֵי אִתִּי

ידענא דכין דתנופה היא  
עקבת בשום מקום מיבעיא:  
לא עשה כלל מעלה עליו  
המובחר וכפר שאינה

יבֹּת לִישׁ לוֹ לְהַקְשׁוֹת נִמְחָק.  
 יִלְ אֲדָרְבִּי. 37. תִּבְּוֹת לִ"א  
 יִשׁ לוֹ שַׁעַר יֵשׁ בּוֹ עִיכּוּבָא.  
 יִלְ וְתוֹ קֶשֶׁה דְקֹאֲמֵר. 42.  
 יִבְשׁ מִשְׁמַחִין מוֹקֵמ. 46. יִלְ  
 יִלְ כְּלוּמֵר אִף כּו'. 49. תִּבְּוֹת  
 יִלְ מִמּוֹרֵט. 54. תִּבְּוֹת  
 מִלְּתִיָּה דְרַב כּו'.

**דהתניא** וזאת תורת הנזיר בין  
ישיש לו כפים בין שאין  
לו כפים. וקס"ד דה"פ כסם שאין לו  
כפים ואינו צר מנופה דלא יניף כף  
באלהשוות יש לו כפים שלא לעכב  
המנופה וקס"ד ע"כ<sup>א</sup> | א הכי פירושו  
אלו רבנו האל דא"ר לנחום מילא מורה

[illegible]

א' אומרים דבר אחד [ל']א' (תרגם) 37  
 יה אומרים דבר וקס"ד דבר יש לו  
 דבר דרך להעביר יש לו תקנה דבר  
 נחל [מבטל] את מוריה כלב עיטבת  
 וכו' כ"א חיפוף ליה מאחר כל המעשים  
 42 פסוק הקומץ דבה (מנחת יט.) כל  
 עטבת ומשי כיון דכתיב כן יעשה כחאן  
 43 [ב'] מניש עמרין מעשה און  
 44 יבין אין את אכל [מ"מ] אין מעבין  
 45 גזיר מעטבת לכוונה נראה הנזיר  
 46 כלומר אף כי אין מעטבת הנזיר  
 מעטבת או את או והיא אף כרגע  
 תורה משמע לעכב או כדמשי הנזיר  
 47 ריש אלא 48 ה' דמיון בין ש' לו שער  
 י תער וס' השמא דלרין [ויש] לו  
 ש' וכן יעשה י' היא דפרי הקומץ:  
 ומנא

וא"ת אצטריך ג"ש למעוטי תנופה. וי"ל דממילא  
א בנות הגזיר אמרי רבנן ולא מעכבה תנופה שאינה  
פ"ק דזבחים שאם עשאה לתנופה שירי מצוה פ"י  
כאילו לא כפר שלא עשה מצוה מ

31. צ"ל דלמח לעולם. 32. צ"ל וצ"ה דלמחי. 33. תחת ר"ל וצ"ל וצ"ה. 34. צ"ל וצ"ה דלמחי. 35. צ"ל וצ"ה דלמחי. 36. צ"ל וצ"ה דלמחי. 37. צ"ל וצ"ה דלמחי. 38. צ"ל וצ"ה דלמחי. 39. צ"ל וצ"ה דלמחי. 40. צ"ל וצ"ה דלמחי. 41. צ"ל וצ"ה דלמחי. 42. צ"ל וצ"ה דלמחי. 43. צ"ל וצ"ה דלמחי. 44. צ"ל וצ"ה דלמחי. 45. צ"ל וצ"ה דלמחי. 46. צ"ל וצ"ה דלמחי. 47. צ"ל וצ"ה דלמחי. 48. צ"ל וצ"ה דלמחי. 49. צ"ל וצ"ה דלמחי. 50. צ"ל וצ"ה דלמחי. 51. צ"ל וצ"ה דלמחי. 52. צ"ל וצ"ה דלמחי. 53. צ"ל וצ"ה דלמחי. 54. צ"ל וצ"ה דלמחי. 55. צ"ל וצ"ה דלמחי. 56. צ"ל וצ"ה דלמחי. 57. צ"ל וצ"ה דלמחי. 58. צ"ל וצ"ה דלמחי. 59. צ"ל וצ"ה דלמחי. 60. צ"ל וצ"ה דלמחי. 61. צ"ל וצ"ה דלמחי. 62. צ"ל וצ"ה דלמחי. 63. צ"ל וצ"ה דלמחי. 64. צ"ל וצ"ה דלמחי. 65. צ"ל וצ"ה דלמחי. 66. צ"ל וצ"ה דלמחי. 67. צ"ל וצ"ה דלמחי. 68. צ"ל וצ"ה דלמחי. 69. צ"ל וצ"ה דלמחי. 70. צ"ל וצ"ה דלמחי. 71. צ"ל וצ"ה דלמחי. 72. צ"ל וצ"ה דלמחי. 73. צ"ל וצ"ה דלמחי. 74. צ"ל וצ"ה דלמחי. 75. צ"ל וצ"ה דלמחי. 76. צ"ל וצ"ה דלמחי. 77. צ"ל וצ"ה דלמחי. 78. צ"ל וצ"ה דלמחי. 79. צ"ל וצ"ה דלמחי. 80. צ"ל וצ"ה דלמחי. 81. צ"ל וצ"ה דלמחי. 82. צ"ל וצ"ה דלמחי. 83. צ"ל וצ"ה דלמחי. 84. צ"ל וצ"ה דלמחי. 85. צ"ל וצ"ה דלמחי. 86. צ"ל וצ"ה דלמחי. 87. צ"ל וצ"ה דלמחי. 88. צ"ל וצ"ה דלמחי. 89. צ"ל וצ"ה דלמחי. 90. צ"ל וצ"ה דלמחי. 91. צ"ל וצ"ה דלמחי. 92. צ"ל וצ"ה דלמחי. 93. צ"ל וצ"ה דלמחי. 94. צ"ל וצ"ה דלמחי. 95. צ"ל וצ"ה דלמחי. 96. צ"ל וצ"ה דלמחי. 97. צ"ל וצ"ה דלמחי. 98. צ"ל וצ"ה דלמחי. 99. צ"ל וצ"ה דלמחי. 100. צ"ל וצ"ה דלמחי.

30. ז"ל צ"ש אחי השו"ס.  
 וז"ל תקנה. וז"ל לדרווח דמילתא מימי  
 תרסם נמחק. וז"ל דברסי אמר. 38.  
 וז"ע סי'. 41. ביתא חזק דכפרא חומן  
 43. ז"ל אמר רב כל מקום. 44. ז"ל אי  
 אחי רבנן. 47. ביתא משמע נמחק. וז"ל  
 קשה נמחק וז"ל 50. ביתא חזק  
 "מגלה מבוא מקום" נמחק. 51.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש.

תלמוד בבלי מהדורת נהרדעא החדש, באדיבות הוצאת ח. וגשל, © כל הזכויות שמורות